

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ»**

НАКАЗ

09 грудня 2021 р.

Київ

№ 594

Про затвердження в новій редакції
Положення про політику протидії дискримінації,
сексуальним домаганням, булінгу в Національному
університеті «Києво-Могилянська академія»

На підставі Законів України “Про освіту”, “Про вищу освіту”, “Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків”, “Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні”, наказу Міністерства освіти і науки України від 28.12.2019 № 1646 “Деякі питання реагування на випадки булінгу (цькування) та застосування заходів виховного впливу в закладах освіти”, Ухвали Вченої ради НаУКМА (протокол № 20, від 25 листопада 2021),

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Положення про політику протидії дискримінації, сексуальним домаганням, булінгу в Національному університеті «Києво-Могилянська академія» у новій редакції (додається).

2. Вважати таким, що втратив чинність наказ НаУКМА від 19.01.2021 №15 “Про введення в дію оновленої редакції Політики протидії дискримінації і сексуальним домаганням в НаУКМА та затвердження складу Комітету протидії дискримінації і сексуальним домаганням в НаУКМА”.

В. о. президента



Олександра ГУМЕННА

Начальник юридичного відділу

Доцентка кафедри соціології
факультету соціальних наук і
соціальних технологій,

голова Комітету протидії

дискримінації, сексуальним
домаганням, булінгу в НаУКМА



Світлана СИРОТКІНА



Тамара МАРЦЕНІЮК

Додаток
до наказу НаУКМА
від 09. 12. 2021 № 594

ПОЛОЖЕННЯ
про політику протидії дискримінації, сексуальним домаганням, булінгу в
Національному університеті «Києво-Могилянська академія»

1. Загальні положення

1.1. Положення про політику протидії дискримінації, сексуальним домаганням, булінгу в Національному університеті «Києво-Могилянська академія» розроблено на підставі Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків», «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні», наказу Міністерства освіти і науки України від 28.12.2019 № 1646 «Деякі питання реагування на випадки булінгу (цькування) та застосування заходів виховного впливу в закладах освіти», інших нормативно-правових актів щодо гендерної рівності, протидії дискримінації, булінгу (цькування), Кодексу етики НаУКМА.

1.2. Положення застосовується під час працевлаштування, трудових відносин, оплати праці, освітнього процесу в НаУКМА тощо. Застосування Положення не виключає можливість застосування норм чинного законодавства щодо захисту особою її прав.

1.3. Це Положення, зміни до нього схвалюються Вченою радою НаУКМА та затверджуються наказом НаУКМА.

2. Загальні засади попередження дискримінації, сексуальних домагань,
булінгу

2.1. НаУКМА засуджує насильство і дискримінацію, сексуальні домагання, булінг (цькування) у трудових відносинах, в освітньому процесі та зобов'язується сприяти протидії цим явищам.

2.2.3 метою попередження дискримінації, сексуальних домагань, булінгу у НаУКМА заборонено:

– дискримінаційні висловлювання (які містять образливі, принижуючі твердження щодо осіб на підставі статі, зовнішності, одягу, сексуальної орієнтації тощо);

– утиски (небажана для особи та/або групи осіб поведінка, метою або наслідком якої є приниження їхньої людської гідності за певними ознаками або створення стосовно такої особи чи групи осіб напруженої, ворожої, образливої або зневажливої атмосфери);



– мова ненависті (висловлювання, що містять образи, погрози чи заклики до насильства щодо певної особи чи груп) на підставі статі;

– булінг (цькування) – діяння (дії або бездіяльність) учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого. Типовими ознаками булінгу (цькування) є, зокрема:

– систематичність (повторюваність) діяння;

– наявність сторін: кривдник (булер), потерпілий (жертва булінгу), спостерігачі (за наявності);

– дії або бездіяльність кривдника, наслідком яких є заподіяння психічної та/або фізичної шкоди, приниження, страх, тривога, підпорядкування потерпілого інтересам кривдника, та/або спричинення соціальної ізоляції потерпілого.

2.3. Для цілей цього Положення сексуальними домаганнями вважаються дії сексуального характеру, виражені словесно (погрози, залякування, непристойні/небажані пропозиції та/або зауваження, жарти, повідомлення та листи, демонстрація зображень тощо) або фізично (небажані доторкання та поплескування тощо), що принижують чи ображають особу, яка перебуває у відносинах трудового, службового, матеріального чи іншого підпорядкування.

2.4. У власних електронних та друкованих матеріалах, публічних висловлюваннях учасників освітнього процесу НаУКМА:

- забороняється вживання дискримінаційної лексики, дискримінаційних висловлювань та мови ненависті (стосовно осіб чи групи осіб на основі статі);

- заохочується (у випадку доречності) наголошення на важливості принципів гендерної рівності та недискримінації;

- допускається можливість в аналітичних матеріалах (у випадку доречності) презентувати дані з урахуванням гендерної та недискримінаційної компоненти аналізу (наприклад, презентувати дані, дизагреговані за статтю). Допускається спільний розгляд таких випадків з Комітетом з етики наукових досліджень НаУКМА.

2.5. Учасники освітнього процесу НаУКМА повинні дотримуватися у своїй діяльності, публічних висловлюваннях (повідомленнях) та публічних матеріалах засад недискримінації і ненасильства.

2.6. У разі порушення вищезазначених положень щодо недискримінації і ненасильства до порушників застосовуються заходи відповідно до законодавства та Положень НаУКМА.

2.7. Про виявлені порушення інформація надається комітету через електронну поштову скриньку керівнику по роботі зі студентами та/або керівнику студентського відділу кадрів / відділу кадрів та роботи з персоналом.



3. Комітет протидії дискримінації, сексуальним домаганням, булінгу

3.1. Комітет протидії дискримінації, сексуальним домаганням, булінгу (далі – Комітет) є постійним комітетом при президентові НаУКМА.

3.2. До складу Комітету входять:

- керівник відділу по роботі зі студентами;
- представник Студентської колегії;
- один викладач НаУКМА, що викладає чи досліджує тематику протидії дискримінації і насильству;
- представники від науково-педагогічних працівників від різних факультетів НаУКМА.

До складу Комітету можуть додатково входити інші особи з числа здобувачів вищої освіти та співробітників НаУКМА.

3.3. Склад Комітету затверджується і змінюється (у разі потреби) наказами НаУКМА.

3.4. Комітет уповноважений:

- поширювати інформацію про Політику;
- проводити навчання учасників освітнього процесу щодо попередження дискримінації, сексуальних домагань, булінгу (цькування);
- надавати інформаційну та консультативну підтримку учасникам освітнього процесу щодо попередження цих явищ;
- отримувати і розглядати скарги щодо порушення Політики;
- у разі необхідності, для попередження дискримінації і насильства надавати консультативну підтримку студентським організаціям та структурним підрозділам НаУКМА;
- подавати пропозиції щодо вдосконалення цієї Політики, інших внутрішніх положень та процедур щодо протидії дискримінації, сексуальним домаганням, булінгу в НаУКМА.

3.5. Комітет зобов'язаний у своїй роботі:

- дотримуватися Політики;
- дотримуватись засад поваги до приватного життя та захисту персональних даних;
- виконувати вимоги щодо моніторингу дотримання Політики, визначені в цій Політиці.

3.6. Наприкінці календарного року комітет готує і надає президенту НаУКМА та адміністрації щорічний звіт, який містить, зокрема, такі дані:

- проведені комітетом заходи щодо попередження дискримінації, сексуальних домагань, булінгу;
- інформацію про кількість і зміст скарг щодо випадків дискримінації, булінгу і сексуальних домагань (з дотриманням вимог знеособлення персональних даних).



ПОРЯДОК
розгляду скарг щодо дискримінації, сексуальних домагань, булінгу
в Національному університеті «Києво-Могилянська академія»

1. Порядок розгляд заяв щодо булінгу (цькування) за наявності
малолітніх/неповнолітніх осіб

1.1. Процедури розгляду скарг та заяв щодо булінгу (цькування):

1.1.1. коли сторонами є малолітні/неповнолітні особи. Розгляд здійснює комісія;

1.1.2. коли сторонами є повнолітні особи. Розгляд здійснює комітет.

1.2. Про булінг (цькування) заява може бути подана президенту НаУКМА, керівнику по роботі зі студентами або керівнику студентського відділу кадрів/ відділу кадрів та роботи з персоналом. У разі отримання такої заяви іншими підрозділами, така заява невідкладно передається президенту НаУКМА та реєструється у відділі по контролю та діловодству.

Повідомлення про булінг (цькування) може бути подано в усній та (або) письмовій формі, в тому числі із застосуванням засобів електронної комунікації.

Про випадки булінгу можуть повідомити сторона булінгу та/або учасники освітнього процесу, які вважають, що вчинено булінг (цькування).

1.3. Президент НаУКМА у разі отримання заяви або повідомлення про випадок булінгу (цькування):

– невідкладно у строк, що не перевищує однієї доби, повідомляє територіальний орган (підрозділ) Національної поліції України, принаймні одного з батьків або інших законних представників малолітньої чи неповнолітньої особи, яка стала стороною булінгу (цькування);

– повідомляє службу дітей з метою вирішення питання щодо соціального захисту малолітньої чи неповнолітньої особи, яка стала стороною булінгу (цькування), з'ясування причин, які призвели до випадку булінгу (цькування) та вжиття заходів для усунення таких причин;

– повідомляє центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді з метою здійснення оцінки потреб сторін булінгу (цькування), визначення соціальних послуг та методів соціальної роботи, забезпечення психологічної підтримки та надання соціальних послуг;

– скликає засідання комісії не пізніше ніж упродовж трьох робочих днів з дня отримання заяви або повідомлення;

– вживає інших заходів, передбачених законодавством.



1.4. Комісія складається з голови, заступника голови, секретаря та не менше ніж п'яти її членів (8 осіб). До участі в засіданні комісії за згодою залучаються батьки або інші законні представники малолітніх або неповнолітніх сторін булінгу (цькування), а також можуть залучатися сторони булінгу (цькування), представники інших суб'єктів реагування на випадки булінгу (цькування). Головою комісії є керівник НаУКМА.

Склад комісії затверджується наказом НаУКМА.

1.5. Метою діяльності комісії є припинення випадку булінгу (цькування); відновлення та нормалізація стосунків, створення сприятливих умов для подальшого здобуття освіти, де стався випадок булінгу (цькування); з'ясування причин, які призвели до випадку булінгу (цькування), та вжиття заходів для усунення таких причин; оцінка потреб сторін булінгу (цькування) в соціальних та психолого-педагогічних послугах та забезпечення таких послуг.

1.6. Засідання комісії є правоможним у разі участі в ньому не менш як двох третин її складу.

1.7. Секретар комісії не пізніше вісімнадцятої години дня, що передує дню засідання комісії, повідомляє членів комісії, а також заявника та інших заінтересованих осіб про порядок денний запланованого засідання, дату, час і місце його проведення, а також надає/надсилає членам комісії та зазначеним особам необхідні матеріали в електронному або паперовому вигляді.

1.8. Рішення з питань, що розглядаються на засіданні комісії, приймаються шляхом відкритого голосування більшістю голосів від затвердженого складу комісії. У разі рівного розподілу голосів голос голови комісії є вирішальним.

Під час проведення засідання комісії секретар комісії веде протокол засідання комісії за формою встановленого зразка, що оформлюється наказом НаУКМА.

1.9. Строк розгляду комісією заяви або повідомлення про випадок булінгу (цькування) та виконання нею своїх завдань не має перевищувати десяти робочих днів із дня отримання заяви або повідомлення керівником НаУКМА.

1.10. Діяльність щодо запобігання та протидії булінгу (цькуванню) в НаУКМА відображається в плані заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню). Розроблення, затвердження та оприлюднення Плану забезпечує керівник НаУКМА.

1.11. Інші вимоги до порядку розгляду заяв щодо протидії булінгу (цькуванню) визначаються законодавством та положеннями НаУКМА.

2. Порядок розгляду скарг щодо дискримінації, сексуальних домагань, булінгу

2.1. Якщо учасник освітнього процесу НаУКМА вважає, що щодо нього в НаУКМА порушено Політику протидії дискримінації, сексуальним домаганням,



булінгу у НаУКМА, він може безпосередньо та невідкладно повідомити особу, яка вчиняє відповідні дії, про необхідність їх негайного припинення та/або подати скаргу.

2.2.Скарга подається до комітету в письмовій формі (в електронному або паперовому вигляді) з описом порушення права особи, зазначення моменту (часу), коли відбулося порушення, факти і можливі докази на підтвердження скарги. Скарга може бути подана протягом 30 днів із дня вчинення діяння або з дня, коли повинно було стати відомо про його вчинення.

2.3.Скарга може бути надіслана на електронну поштову скриньку керівника по роботі зі студентами або керівника студентського відділу кадрів / відділу кадрів та роботи з персоналом. У зазначених підрозділах, а також офісі психолога-консультанта повинні знаходитись скриньки для подання письмових скарг. Зазначені підрозділи невідкладно (протягом робочого дня, коли було отримано скаргу) передають отримані скарги Комітету.

2.4.У випадку булінгу (коли сторонами є повнолітні особи) скарга передається на вирішення: до Ради заступників деканів факультетів (якщо надійшла від студентів); до аспірантури, докторантури (якщо від аспірантів і докторантів); до Комітету з етики (якщо від працівників НаУКМА).

2.5.Після отримання скарги комітетом та проведених консультації зі скаржником/скаржницею з представниками комітету, скаржник/скаржниця може обрати такі способи вирішення ситуації щодо дискримінації, сексуального домагання:

- 2.5.1.формальна процедура;
- 2.5.2.неформальна процедура;
- 2.5.3.відсутність підстав для реагування.

2.6.Комітет після отримання скарги:

- протягом 10 робочих днів з моменту отримання скарги ознайомлює зі змістом скарги особу, на дії якої було подано скаргу;

- протягом 30 робочих днів з моменту отримання скарги проводить зустрічі зі скаржником, особою, на дії якої подано скаргу, свідками та іншими особами, які можуть надати необхідну інформацію, отримує в письмовій формі від скаржника уточнення та додаткові дані, пов'язані із дискримінацією, сексуальними домаганнями, зокрема дата, місце, час, особи, залучені до ситуації, свідки тощо та ухвалює рішення. Строк розгляду може бути продовжено не більше ніж на 60 робочих днів за відповідним рішенням комітету;

- у разі необхідності отримує додаткову інформацію, консультації від працівників НаУКМА, які є незацікавленими особами у ситуації, що розглядається;

- надає консультації обом сторонам, пропонує способи вирішення ситуації, що виникла у зв'язку з дискримінацією, сексуальними домаганнями, які не передбачають вжиття адміністративних/дисциплінарних заходів в НаУКМА.



2.7. Засідання комітету вважаються правоможними за участі не менше половини його складу. Рішення ухвалюються простою більшістю голосів, присутніх на засіданні членів комітету.

2.8. Рішення комітету оформлюється протокол, який підписують голова (заступник голови) та секретар комітету.

Копія протоколу (витяг з протоколу) комітету з відповідним рішенням щодо розгляду скарги у межах встановлених строків подається керівнику НаУКМА скаржнику та особі, на дії якої подано скаргу.

2.9. На підставі рішення комітету керівник НаУКМА вживає відповідних заходів реагування, передбачені законодавством, Статутом та положеннями НаУКМА.

2.10. Формальна процедура.

Формальна процедура застосовується у разі:

2.10.1. якщо скаржником обрано таку процедуру;

2.10.2. відмови особи, на дії якої подано скаргу, від неформальної процедури;

2.10.3. якщо при неформальній процедурі не досягнуто сторонами спільного рішення;

2.10.4. якщо дискримінація, сексуальні домагання здійснювалися щодо малолітньої/неповнолітньої особи;

2.10.5. якщо скарга подана безпідставно.

2.11. Неформальна процедура.

У разі досягнення спільного рішення між скаржником та особою, на дії якої подано скаргу, таке рішення оформлюється в письмовій формі та підписується цими особами. Примірник такого рішення зберігатися в комітеті протягом п'яти років.



ЗАХОДИ
щодо протидії дискримінації, сексуальних домагань, булінгу в
Національному університеті “Києво-Могилянська академія”

Назва заходу, час і місце проведення	Мета / завдання	Аудиторія (кількість осіб (чоловіки / жінки))

ЖУРНАЛ
обліку скарг щодо дискримінації, сексуальних домагань, булінгу в
Національному університеті “Києво-Могилянська академія”

Місяць, рік	Кількість скарг	Назва підрозділу НаУКМА	Стислий зміст скарги	Прийняті рішення по скарзі

